

עת"א 65206/06/16 - משה מצליח (אסיר נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
17 יולי 2016

עת"א 65206-06-16 מצליח(אסיר) נ' מדינת ישראל

בפני	כב' הנשיא ד"ר אברהם אברהם
	כב' סגן הנשיא זיאד הוארי
	כב' השופט יוסף בן חמו
עותרים	משה מצליח (אסיר)
נגד	
משיבים	מדינת ישראל

פסק דין

עתירה כנגד החלטת ועדת השחרורים על פי סעיף 25 לחוק שחרור על תנאי ממאסר, התשס"א-2001 מיום 23.06.2016

פסק דין

1. העותר נושא מאסר שמיני למשך 32 חודשים בשל הרשעתו בעבירות רכוש בשני תיקים. בעבר הוא נשפט והורשע בגין שורה ארוכה של עבירות ובהן עבירות מרמה, רכוש, סמים, אלימות ומין.

2. משמלאו שני שלישים לנשיאת עונש המאסר ביקש העותר להשתחרר על תנאי, אך ועדת השחרורים דחתה את בקשתו.

בהחלטתה הפנתה הועדה הנכבדה לתסקיר שירות המבחן שהוכן עבורו בהליך הפלילי, וקבע כי מדובר באדם מניפולטיבי שאינו נורמטיבי. התסקיר הביע דיעה שלילית באשר לאפשרות כי יתחולל בו שינוי לטובה. הועדה הוסיפה וציינה, כי מאסרים רבים, ובהם מאסרים על תנאי, לא הרתיעוהו מלשוב לסורו, כאשר בגזר דינו האחרון הוא אף הוגדר כ"שור מועד". לצד חובה הזכירה עוד הועדה את העובדה, כי העותר עבר עבירת משמעת חמורה ביום 18.05.16, וכי מידע חסוי אשר הוגש לעיונה אינו מתיישב עם חוות הדעת החיובית של גורמי הטיפול (ראו נא להלן).

מנגד ציינה הועדה את חוות הדעת החיובית של גורמי הטיפול באשר להתגייסות העותר להליך הטיפולי בכלא, חוות דעת שלא היתה כמותה בעניינו של העותר במאסרים קודמים. הועדה הנכבדה הביאה בחשבון את האפשרות כי אכן מדובר בשינוי אמיתי המתחולל בעותר; כי קיימת חשיבות בעידוד אסירים להתגייס להליך טיפולי בכלא; וכי תוכנית הרשות לשיקום האסיר בעניינו ראויה ואף כוללת פיקוח אלקטרוני על העותר.

כשלנגד עיניה כלל הנתונים הללו, לזכות העותר ולחובתו, באה הועדה הנכדה לכלל דיעה, כי שחרורו עשוי לסכן

את שלום הציבור, ולכן דחתה את בקשתו להשתחרר על תנאי.

3. על החלטה זו מלין העותר, בעתירה שהניח לפניו, ובה הוא מציין את היותו נשוי ואב לשלושה קטינים, את התמורות שחלו בתפיסתו, ובכלל זה השינוי המשמעותי ביכולתו להבין את השלכות מעשי העבירה שבצע, והשינוי המעשי שחל בתפישותיו עת שולב בשיחות פרטניות עם עובדת סוציאלית. הוא מפנה עוד לכך, שבפני גורמי הטיפול הוא ביטא אחריות על מעשיו, גילה אמפתיה לקורבנותיו, ושילם למתלוננת את הפיצויים שנגזרו בגזר הדין. כל אלה מעידים, לטענתו, על תהליך טיפולי משמעותי, אינטנסיבי ויעיל שעבר בין כתלי בית הכלא.

מוסיף העותר ומציין, כי הרשות לשיקום האסיר התרשמה כי זוהי הזדמנות אמיתית עבורו לערוך שינוי באורחות חייו ולהשתלב בקהילה. תכנית השיקום אשר שהכינה עבורו רש"א הינה מקיפה, וכוללת השתתפות בקבוצה ייעודית לעברייני חוק, טיפול פרטני ותעסוקה, והכל בפיקוח אלקטרוני מגביל שיסייע לו בשיקום אורחותיו. העותר מלין על כך, שהועדה הנכבדה התעלמה מתמורות אלה ולא נתנה משקל הולם לחוות דעתם המקצועיות של גורמי הטיפול, ותחת זאת נתנה משקל בלעדי לעברו הפלילי, כשהיא מתעלמת מכך שבעבר הוא לא נטל חלק בתהליך טיפולי כלשהו.

באשר לעבירת המשמעת שהזכירה הועדה טוען העותר, כי עניינה התבטאות בלתי ראויה מצידו לאחר שנודע לו כי הדיון בבקשתו נדחה, ומכל מקום הוא התנצל עליה. בכל הנוגע למידע החסוי מציין העותר, כי הוא זוכה לאמון הסגל המקצועי בבית הסוהר ויוצא לחופשות, עובדה שאינה מתיישבת עם מידע מודיעיני שלילי אותו מציינת הועדה.

4. המשיבה מתנגדת לשחרורו על תנאי של העותר, ותומכת בהחלטת הועדה. לשיטתה אין לראות בהחלטה זו חוסר סבירות קיצוני, והרי זה הוא המבחן להתערבותו של בית המשפט בהחלטת ועדת השחרורים. עוד היא מוסיפה, כי העותר השתחרר בעבר פעמיים שחרור מוקדם, דבר שלא מנע ממנו לשוב ולחטוא. עוד היא מפנה לשלוש עבירות משמעת שנזקפו לחובת העותר בחודשים אפריל-מאי 2016, ולידיעות מודיעין חסויות שהונחו לפני הועדה.

נוסף על אלה מדגישה המשיבה, כי הוועדה הנכבדה לא התעלמה מהמלצת הרשות לשיקום האסיר ומן הדרך הטיפולית בה צעד העותר, אלא שלאחר שאיזנה בין המלצות אלו לבין הסכנה הנשקפת מן העותר, הכריעה זו האחרונה.

לסיום טוענת המשיבה, כי יציאת העותר לחופשות אינה גורעת מן המסקנה אליה הגיעה הועדה, ולכן מיתוספות עבירות המשמעת, המחזקות את החשש מכך שהעותר יתקשה לרסן את דחפיו.

5. לאחר שעיינו בתיק ועדת השחרורים, בכתב העתירה ובתשובה שניתנה לה, שמענו בקשב את טענות הצדדים ושקלנו בדבריהם, לא מצאנו להתערב בהחלטת הועדה הנכבדה. כלל הוא, כי התערבותו של בית המשפט בהחלטתה של הועדה, אשר לה נתונה הסמכות לשחררו על תנאי של אסיר, שמורה למקרים בהם מתאפיינת ההחלטה בחוסר סבירות קיצוני. אין אנו יושבים בדן כערכאת ערעור, וממילא אין אנו תרים אחר שגגה משפטית שנפלה בהחלטה, כי אם, כאמור, מעבירים תחת שבט הביקורת השיפוטית את החלטתה של הועדה, שמא אין היא סבירה באורח קיצוני. מסקנתנו בערבו של יום הינה, כאמור, כי החלטת ועדת השחרורים לא נפגמה בפגם זה.

6. במרכז של החלטת הועדה עמדה מסוכנותו של העותר, וזו אכן נגזרת מעברו הפלילי. הוא עבר עבירות אינספור ונאסר פעם אחר פעם, ניתנו לו הזדמנויות אחדות, בין היתר בדמות שחרור מוקדם, ודבר לא נשתנה בו, הוא שב לסורו שוב ושוב. בגזר הדין האחרון, שהביא למאסרו נוכחי, נאמר עליו כי הוא "שור מועד", והטעם ברור. כל אלה

מעידים על הסכנה הנשקפת לציבור מן העותר.

אכן, ריבוי של מאסרים קודמים, כמו גם שחרור מוקדם ממקצתם, איננו שולל בהכרח את האפשרות לשחרורו של אסיר על תנאי. אלא שריבוי המאסרים ושחרור על תנאי ממקצתם מצביעים על דפוס התנהגות עברייני טבוע היטב באסיר שכזה, ועל מנת להשתחרר על תנאי עליו להרים נטל כבד, על ידי שישכנע כי עבר שינוי משמעותי באורחות חייו, וכי הסכנה שהיווה לציבור עד הלום חלפה מן העולם. ועדת השחרורים ראתה את כל אלה לנגד עיניה, ובכלל זה את התהליך הטיפולי שניתן לעותר בכלא, ולא השתכנעה כי הוא עבר שינוי בדרגה כזו העשויה להצביע על התפוגגותה של הסכנה ממנו. על מסקנה זו של ועדת השחרורים אין בידינו לומר כי הינה חסרת סבירות באורח קיצוני.

לחיזוק המסקנה אליה הגיעה ועדת השחרורים משום עברו הפלילי של העותר והחמצת ההזדמנויות שניתנו לו, נוספו ידיעות מודיעין, המטילות ספק בכנות השיקום שלו, ולכל אלה מיתוספת עבירת המשמעת שעבר, המצביעה על קושי של העותר לשלוט בדחפיו. בכל אלה די על מנת לומר על החלטת ועדת השחרורים כי אין היא חסרת סבירות באורח קיצוני.

7. בשולי הדברים נציין, כי יציאתו של העותר לחופשות אינה עשויה, היא לבדה, ללמד על העדרה של מסוכנות, שהרי שחרור מוקדם לחוד ויציאה לחופשה לחוד, הדברים נדושו פעם אחר פעם בפסיקת בתי המשפט ואין לנו להרחיב בהם.

8. לסיכום, אף שהעותר נטל חלק בתכניות טיפול בבית הכלא, לא השתכנעה ועדת השחרורים משינוי בדרגה מספקת שהתחולל בו, וראתה בשחרורו סכנה לשלום הציבור. במסקנה זו של ועדת שחרורים לא נוכל לומר כי אין היא סבירה באורח קיצוני.

הואיל וכך אנו דוחים את העתירה.

ניתן היום, י"א תמוז תשע"ו, 17 יולי 2016, בהעדר הצדדים.

יוסף בן חמו , שופט

זיאד הווארי, סגן נשיא

ד"ר אברהם אברהם,
נשיא